

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **A. F.**
bytem XXX
proti

žalovanému: **Hlavní město Praha**
se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o žalobě ze dne 29. 2. 2024 na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 29. 2. 2024 se žalobce domáhal určení, že odstranění jeho vozidla značky Smart RZ XXX provedené dne 19. 12. 2023 z komunikace na náměstí Republiky v Praze 1 představovalo nezákonný zásah. V žalobě uvedl, že dne 19. 12. 2023 zaparkoval své vozidlo na vyznačeném dopravním značení V 13 – šikmé rovnoběžné čáry a současně blíže než 5 metrů od přechodu pro chodce, a to přímo vedle dvou parkovacích míst v režimu O 7 nacházejících se na náměstí Republiky před Obecním domem v Praze 1. Učinil tak vzhledem k náhlému zdravotnímu problému; je totiž invalidním důchodcem III. stupně a trpí ulcerózní kolitidou, nepředvídatelnou činností tlustého střeva (tzv. imperativní stolicí), a v danou chvíli akutně potřeboval vyhledat toaletu. Je rezidentem Prahy 1 a zná v okolí místa, kde je mu rychlý vstup na toaletu umožněn (v projednávaném případě byl takovým místem Obecní dům). Žalobce je držitelem průkazu osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením (dále jen „průkaz ZTP“), nicméně invalidní parkovací místa O 7 před Obecním domem byla obsazena, a to v jednom případě dokonce vozidlem s účelově zakrytým, a tudíž neplatným průkazem ZTP. Vzhledem ke svému věku (69 let) a akutní nevolnosti neměl

žalobce jinou možnost než zaparkovat na místech zákazového dopravního značení. Pryč byl zhruba 11 minut, přesto bylo jeho vozidlo (navzdory řádnému označení průkazem ZTP) odtaheno. Vozidlo přitom prokazatelně netvořilo překážku v provozu, takže nebyly splněny podmínky pro jeho odtah.

2. Žalobce dále podotkl, že zákonodárce pamatuje na možnost náhlé zdravotní indispozice držitelů průkazu ZTP. Například § 67 odst. 3, 5 a 6 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) umožňuje řidiči s označením O 7 po nezbytnou potřebu stát na zákazu stání, vjet do zákazu vjezdu nebo do pěší zóny.
3. Žalobce se domnívá, že jednal v krajní nouzi. Naplnění této okolnosti vylučující protiprávnost spatřuje v tom, že hrozilo, že za volantem zkolabuje, a způsobil by pak daleko závažnější následek než krátkodobé porušení zákazové značky. Strážník, který odtah nařídil, mohl podle něj využít měkčího postihu, např. tzv. botičky či pokuty.
4. Žalobce v žalobě rovněž poukázal na to, že je řidičem již 60 let a za celou svou řidičskou praxi se dopustil jen čtyř nevýznamných přestupků. Upozornil též na nedostatek parkovacích míst pro invalidy v centru Prahy a na nefunkčnost systému postihu zneužívání průkazů ZTP.
5. Za žalovaného žalobce označil městskou policii hlavního města Prahy.
6. Podáním ze dne 20. 3. 2024 žalobce soudu sdělil, že v minulosti (konkrétně dne 1. 6. 2021) již byl neoprávněně postižen odtahem svého vozidla, což doložil přípisem ředitele Městské policie hl. m. Prahy ze dne 26. 8. 2021.
7. Usnesením ze dne 3. 4. 2024 č. j. 15 A 23/2024 – 22 soud žalobci sdělil, že za žalovaného v této věci považuje Hlavní město Praha, a vyzval jej, aby ve stanovené lhůtě upravil označení žalovaného v souladu s nastíněným právním závěrem soudu, což žalobce učinil dne 9. 4. 2024.
8. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že nečiní sporným, že dne 19. 12. 2023 bylo žalobcovo vozidlo zn. Smart skutečně od Obecního domu odtaheno. Žalobce na daném místě parkoval nejméně od 17:08 hodin, kdy byla na vozidlo upozorněna hlídka strážníků. Žalovaný popsal dopravní situaci před Obecním domem, přičemž zdůraznil, že se jedná o místo vysoce frekventované jak co do počtu vozidel (motorových i nemotorových), tak chodců. Žalobcovo vozidlo způsobilo, že chodci přecházející přes přechod neměli možnost dostatečného rozhledu a ani projíždějící vozidla neměla dostatečný výhled k ověření, zda se na přechodu nenacházejí chodci. Tím byla významně ohrožena bezpečnost i plynulost provozu. Strážník P. M., který odtah nařídil, proto správně vyhodnotil, že žalobcovo vozidlo tvoří na daném místě překážku provozu, kterou je třeba odstranit. Mírnější postih by nebyl efektivním řešením. Odtah vozidla byl ukončen v 17:40 hodin, tj. více než 30 minut od oznámení, přičemž žalobce (ani nikdo jiný) se k vozidlu po celou dobu odtahu nepřihlásil.
9. Žalovaný nepopírá žalobcovu invaliditu, jeho zdravotní stav, rezidenturu v Praze 1, ani to, že je držitelem platného průkazu ZTP, jímž bylo v době odtahu předmětné vozidlo řádně a viditelně označeno. Nic z toho však žalobce neopravňovalo zaparkovat na místě, kde je to výslovně zakázáno, a tvořit tak překážku provozu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

10. Podle žalovaného nebyly naplněny podmínky subsidiarity a proporcionality jednání v krajní nouzi. Pokud by potřeba navštívit toaletu byla tak akutní, jak žalobce tvrdí, neměl by čas a sílu kontrolovat před odchodem do restaurace v Obecním domě jiná vozidla stojící na parkovacích místech pro invalidy a viditelnost v nich umístěných průkazů ZTP. Žalovaný nemá za řádně prokázané, že žalobci hrozilo skutečné nebezpečí v podobě vážného ohrožení zdraví, pokud by si na toaletu nedošel, které by ospravedlňovalo jeho protiprávní jednání. Byť žalovaný žalobcův zdravotní stav nepochybně, ani z jedné doložené lékařské zprávy neplyne, co by se stalo, kdyby si dne 19. 12. 2023 v cca 17:10 hodin nezašel na toaletu.
11. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, v níž toto vyjádření označil za necitlivé, urážlivé a nedůstojné. Uvedl, že vozidla zaparkovaná na stáních pro invalidy kontroloval teprve po zjištění, že mu bylo odtazeno auto. Setrval na tom, že jeho vozidlo netvořilo překážku provozu. Bylo totiž zaparkováno za přechodem, takže výhledu chodců, jak tvrdí žalovaný, bránit nemohlo. Za určitých okolností mohlo bránit chodcům ve výhledu směrem k obchodnímu domu Palladium. Žalobce v této souvislosti konstatoval, že přechod pro chodce protíná silnici, která slouží pouze k zásobování a dopravní obsluze, a frekvence projíždějících vozidel je tak sporadická. Jeho vozidlo zn. Smart navíc nepřesahovalo obrysy vedle stojícího vozidla zaparkovaného na stání pro invalidy, a omezovat výhled chodcům proto nemohlo.
12. K ústnímu jednání před soudem, které se konalo dne 27. 8. 2024, se žalobce, ač řádně předvolán, nedostavil. Žalovaný při jednání před soudem setrval na svém procesním návrhu, že žaloba by měla být zamítnuta, přičemž zopakoval argumentaci obsaženou ve vyjádření k žalobě.
13. Soud při jednání provedl důkaz výzvou k úhradě dlužné částky za odtah vozidla adresovanou žalobci ze dne 2. 1. 2024 (č.l. 5 soudního spisu), protokolem o odtahu vozidla (č.l. 5 p.v. soudního spisu), osvědčením o registraci vozidla (č.l. 6 p.v. soudního spisu), fotografiemi pořízenými žalobcem (založenými na č.l. 7, 7 p.v., 8, 8 p.v., 10 p.v., 47 a 48), lékařskými zprávami týkajícími se žalobce ze dne 3. 10. 2018 a ze dne 5. 3. 2024 (č.l. 9 a 18 soudního spisu), kopií žalobcova parkovacího průkazu označujícího vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (č.l. 9 p.v. soudního spisu), kopií průkazu ZTP vydaného žalobci (č.l. 10 soudního spisu). Soud rovněž provedl důkaz vyjádřením Městské policie hl. m. Prahy ze dne 4. 1. 2024 ke stížnosti na odtah vozidla žalobce (č.l. 37 soudního spisu) a fotografiemi pořízenými strážníkem při odtahu žalobcova vozidla (č.l. 40 soudního spisu + přílohová obálka žalovaného). Dále soud při ústním jednání vyslechl dva svědky – strážníky P. M. a K. B. Soud na tomto místě uvádí, že z výpovědi jmenované svědkyně žádná relevantní skutková zjištění nečerpal (svědkyně vypověděla, že na místo odtahu sice přijela s kolegou P. M., nicméně zůstala sedět ve služebním vozidle zaparkovaném opodál a odtahu vozidla žalobce se nijak nevěnovala).
14. Soud při jednání zamítl návrh žalobce na provedení důkazu vyjádřením Městské policie hl. m. Prahy ze dne 26. 8. 2021 k odtahu žalobcova vozidla provedenému dne 1. 6. 2021 z ulice Národní, žádostí žalobce ze dne 11. 3. 2024 o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., adresovanou Městské policii hl. m. Prahy a odpovědí Městské policie hl. m. Prahy ze dne 22. 3. 2024 na tuto žádost. Důvodem zamítnutí těchto důkazních návrhů byla skutečnost, že jsou pro posouzení zákonnosti zásahu namítaného v žalobě zcela irelevantní (týkají se buď jiného odtahu provedeného v minulosti, nebo vyřizování žalobcovy žádosti o poskytnutí informací, jež byla podána až následně, s odstupem několika měsíců po realizaci předmětného zásahu).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

15. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z této právní úpravy:
16. Podle přílohy č. 8 vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, vodorovná dopravní značka V 13 - Šikmé rovnoběžné čáry vyznačuje plochu, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat, pokud to není nutné k objíždění, odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.
17. Podle § 27 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu řidič nesmí zastavit a stát na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi.
18. Podle § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu pro účely tohoto zákona je překážka provozu na pozemních komunikacích vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace.
19. Podle § 45 odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace.
20. Podle § 45 odst. 4 zákona o silniční dopravě je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie, přičemž jde-li o dálnici, zajistí odstranění vozidla na výzvu policisty některá z osob uvedených v odstavci 1; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.
21. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
22. Podle § 83 s. ř. s. žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.
23. Podle § 87 odst. 1 s. ř. s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
24. Podle § 87 odst. 3 s. ř. s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná.
25. Podmínky, které musí být kumulativně splněny k tomu, aby mohl soud vyslovit nezákonnost zásahu, jsou následující: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a zásah byl zaměřen přímo proti žalobci nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
26. V této věci není mezi stranami sporné, že dne 19. 12. 2023 v 17:40 hodin došlo na pokyn strážníka městské policie k odtahu žalobcova vozidla zn. Smart, které žalobce zaparkoval

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

v Praze 1 na komunikaci před Obecním domem na dopravní značce V 13 – šikmé rovnoběžné čáry a zároveň blíže než 5 metrů od přechodu pro chodce. Důkazem prokazujícím tyto skutečnosti je především fotodokumentace pořízená strážníkem P. M. při odtahu vozidla, jakož i protokol o odtahu vozidla sepsaný tímto strážníkem a též jeho svědecká výpověď. Žalobce ostatně ani nepopírá, že svým jednáním porušil zákon o silničním provozu, přesto má odstranění vozidla z komunikace za nezákonné.

27. Zákonnost úkonu spočívajícího v odtahu vozidla soud přezkoumává v řízení o zásahové žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2023, č. j. 9 As 40/2023-50, bod 19 a judikatura tam uvedená).
28. Soud nejprve považuje za potřebné zdůraznit, že nehodlá nikterak zpochybňovat či bagatelizovat žalobcovy dlouhodobé zdravotní obtíže, jejichž důkazem jsou předložené lékařské zprávy. Navzdory mínění žalobce to neučinil ani žalovaný ve vyjádření k žalobě. Žalobce svou nemoc v míře potřebné pro posouzení tohoto případu prokázal. Je obecně známo, že fyzické projevy onemocnění souvisejícího s nepředvídatelnou činností střev podstatně zasahují do životní pohody člověka a významně jej omezují v každodenních činnostech. Jakkoli má soud pochopení pro obtížnost řešení různých akutních situací spojených s žalobcovým onemocněním, je nucen konstatovat, že v nynější věci nebyly prokázány žádné důvody, které by činily odtah jeho vozu realizovaný dne 19. 12. 2023 nezákonným.
29. Pro posouzení věci je klíčové odpovědět na otázku, zda žalobcovo vozidlo představovalo *překážku provozu* ve smyslu § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu.
30. Na základě provedeného dokazování má soud za to, že žalobcovo auto prokazatelně bránilo ve výhledu jak chodcům, tak vozidlům. Svědčí o tom zejména fotografie pořízené strážníkem P. M., jím sepsané vyjádření ke stížnosti na odtah vozidla a jeho svědecká výpověď, ale též fotografie pořízené z inkriminovaného místa samotným žalobcem). Konkrétně z fotografie pořízené strážníkem v 17:27 hodin je patrné, že chodci přecházející chodník od Obecního domu směrem k divadlu Hybernia museli vstoupit do vozovky, aby viděli od náměstí Republiky (zleva) příježdějící vozidlo. Není pravda, že žalobcovo auto je zcela v zákrytu vozidla stojícího na sousedním parkovacím místě; z chodníku před Obecním domem zkrátka přes žalobcovo auto není dostatečně vidět do vozovky. Fotografie pořízená strážníkem v 17:20 hodin ze silnice prokazuje, že řidičům aut příježdějícím od náměstí Republiky směrem k České národní bance žalobcovo auto zásadně bránilo ve výhledu na (z pohledu auta pravý) okraj silnice. Řidič ještě na úrovni žalobcova vozidla (tj. cca 3 metry od přechodu pro chodce) nemohl buď vůbec, či jen velmi obtížně vidět, zda nějaký chodec hodlá vstoupit na přechod pro chodce a přejít po něm vozovku.
31. Žalobcovo vozidlo tudíž prokazatelně ohrožovalo bezpečnost provozu, neboť způsobovalo, že řidiči vozidel blížících se k přechodu pro chodce neviděli z bezpečné vzdálenosti na konec přechodu a ani chodci zamýšlející přejít vozovku po tomto přechodu neviděli řádně do vozovky. Žalobcovo vozidlo zároveň ohrožovalo plynulost provozu, protože řidiči, kteří si nemohli být jisti, zda se na pravé straně vozovky chystá chodec k přechodu, museli nutně zpomalit, aby se o tom ujistili, třebaže tam žádný chodec v danou chvíli nestál. Pokud by jim žalobcovo vozidlo nebránilo ve výhledu, jejich zpomalení by nebylo nutné. Navíc v inkriminovaný čas byla už tma, což přehlednosti provozu a výhledu řidičů a chodců na daném místě nepřidalo.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

32. Není přitom podstatné, zda k uvedeným situacím skutečně dne 19. 12. 2023 mezi 17:08 a 17:40 došlo. Definice překážky v provozu totiž pracuje s *potenciálním* ohrožením bezpečnosti či plynulosti provozu, a pro její naplnění tudíž není nutné, aby určitý předmět bezpečnost či plynulost provozu skutečně ohrožoval (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2022, č. j. 6 As 237/2021-56). K výše popsaným situacím nepochybně v důsledku žalobcova protizákonného parkování dojít mohlo. Z fotografií pořízených strážníky (ale i samotným žalobcem) je ostatně patrný poměrně hustý výskyt chodců i automobilů v bezprostředním okolí přechodu. Na tom není nic divného, neboť je obecně známo, že dané místo nacházející se před Obecním domem patří z hlediska dopravy, a to zejména pěší, k velmi frekventovaným, což bylo v daném případě navíc umocněno předvánočním shonem.
33. Žalobce nemůže uspět s tvrzením, že komunikace v daném místě slouží pouze k zásobování a dopravní obsluze, a frekvence projíždějících vozidel je tak sporadická. To, za jakým účelem je komunikace projíždějícími vozidly užívána, je pro posouzení věci zcela irelevantní; podstatná je skutečnost, že se jedná o komunikaci určenou mj. k jízdě motorových vozidel, která je tímto způsobem také užívána, což žalobce ani nezpochybňuje. Nejen on sám, ale i jiní řidiči ji právě za tímto účelem v rozhodné době také užívali, jak prokazují fotografie provedené soudem jako důkaz. K četnosti chodců se již soud vyjádřil shora.
34. Ani žalobcova argumentace, že jeho auto je malé a stálo v zákrytu za vedlejším vozidlem, neobstojí. I vozidlo menších rozměrů je nepochybně způsobilé bránit ostatním účastníkům dopravního provozu ve výhledu. Platí to tím spíše pro osoby menšího vzrůstu, např. děti, nebo pro řidiče sedící ve vozidle, které nemá zvýšený podvozek. Vedlejší vozidlo, na které žalobce poukazuje, parkovalo na místě k tomu určeném, nikoliv v „zakázaném“ prostoru ve vzdálenosti kratší než 5 m před přechodem pro chodce. Řečeno jinými slovy, chodcům hodlajícím vstoupit na přechod ve výhledu do vozovky bezprostředně bránilo a současně tyto chodce řidičům blížícím se k přechodu v rozporu se zákonem zakrývalo právě vozidlo žalobce, které tak jednoznačně tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci. O jejím odstranění rozhoduje strážník obecní (městské) policie. Z § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu lze dovodit, že je na úvaze strážníka, zda je odstranění překážky opravdu nutné či nikoliv (jedná se tudíž o správní uvážení). Strážník je přitom povinen dbát, aby osobám v souvislosti s jeho činností nevznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem [§ 6 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o obecní policii“]. Soud dospěl k závěru, že strážník, jenž o odtahu rozhodl, adekvátně zhodnotil míru ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu, které vyvolalo žalobcovo vozidlo, a jeho rozhodnutí o odstranění (odtahu) žalobcova vozidla z pohledu výše popsané zásady přiměřenosti obstojí.
35. K žalobní námitce, že strážník měl přistoupit k mírnějšímu postihu, soud uvádí, že tzv. botičku na žalobcovo auto strážník nasadit nemohl. Strážník obecní policie totiž nesmí technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla (botičku) použít, jde-li o vozidlo, které a) tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, anebo b) je viditelně označeno jako vozidlo invalidy (§ 17 odst. 4 zákona o obecní policii ve spojení s § 118a odst. 7 zákona o silničním provozu). Žalobcova situace paradoxně naplňuje obě zákonem předpokládané výjimky z možnosti nasazení botičky. Co se týče možnosti „pouhé“ pokuty, soud plně souhlasí se žalovaným, že takovým opatřením by nemohlo být dosaženo účelu, který

strážník svým rozhodnutím sledoval, tj. zajištění (obnovení) bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemní komunikaci.

36. Hlídka strážníků byla přivolána k žalobcovu vozidlu v 17:08 hodin. Tato skutečnost plyne jednak z vyjádření Městské policie hl. m. Prahy ze dne 4. 1. 2024 ke stížnosti na odtah vozidla a dále ze svědecké výpovědi strážníka P. M., jenž vypověděl, že v 17:08 hodin obdržel hlášení o nesprávně zaparkovaném vozidlu žalobce, a to od jejich ředitele, jenž se v tu dobu nacházel ve vozidle „v terénu.“ Z protokolu o odtahu vozidla plyne, že odtah byl ukončen v 17:40 hodin. Na fotografiích pořízených strážníkem v souvislosti s odtahem jsou časové údaje v rozpětí 17:19 hod. – 17:42 hod. Ve světle těchto důkazů se žalobcovo tvrzení, že se od vozidla vzdálil na pouhých 11 minut, jeví jako krajně nevěrohodné. Poměrně dlouhý časový interval své nepřítomnosti přitom žalobce nijak nevysvětlil. Na tomto místě soud vyzdvihuje, že nemá v úmyslu hodnotit adekvátnost časové dotace, kterou žalobcův zdravotní stav vyžadoval k řešení naléhavého projevu jeho onemocnění. Soud hodnotí toliko rozpor žalobcova tvrzení o délce jeho nepřítomnosti se zaprotokolovaným časem odtahu. Vyvodil z něj dva závěry: 1) žalobce tvrdil kratší dobu své nepřítomnosti oproti době skutečné, 2) doba, po kterou trval odtah vozidla, poskytovala žalobci dostatečný prostor pro návrat a předejití odtahu.
37. Soud nemá důvod žalobci nevěřit, že svůj vůz v podvečer dne 19. 12. 2023 zaparkoval „na zákazu“ z důvodu náhlého projevu jeho onemocnění. Je však třeba si uvědomit, že důvody či pohnutky, které žalobce vedly k protiprávnímu zaparkování vozidla, strážník, jenž rozhodl o odtahu, nemohl vzít v potaz, neboť mu nebyly známy. Hlídka byla přivolána k vozidlu, které sice bylo označeno průkazem ZTP, nicméně protiprávní parkování nevykazovalo jedinou známku dočasnosti. Žalobce sice v žalobě tvrdil, že celému jednání byla přítomna Ing. Barbara Rozsypalová, avšak nevysvětlil, proč tato osoba například nezůstala ve vozidle, aby případně strážníkům vysvětlila situaci. Svědecká výpověď strážníka P. M. i jím sepsané vyjádření ke stížnosti na odtah vozidla nadto jednoznačně prokazují, že během realizace odtahu vozidla se u něj nikdo nezdržoval. Ve smyslu § 87 odst. 1 věta za středníkem s. ř. s. soud při rozhodování o deklaratorní zásahové žalobě vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Na zákonnost odtahu vozidla proto nemohou mít vliv důvody, které strážníkovi v době zásahu nebyly známy a z důvodů na straně žalobce ani známy být nemohly.
38. Žalobcova argumentace krajní nouzí se soudu jeví jako zcela mimoběžná. V první řadě soud podotýká, že se zde nejedná o řízení o přestupku. Krajní nouze, stejně jako ostatní okolnosti vylučující protiprávnost, je institutem vlastním trestnímu právu, respektive správnímu trestání, a představuje takový soubor faktorů, který způsobuje, že čin není trestným činem (přestupkem), i když jinak by takové jednání naplnilo všechny znaky trestného činu (přestupku), ovšem právě s výjimkou protiprávnosti. V žalobcově případě pro takové úvahy soud nenachází místo, protože nebyl shledán vinným přestupkem, tedy činem, jehož protiprávnost by bylo možné vyloučit.
39. I kdyby se žalobci povedlo uspokojivě prokázat, že měl pádné důvody pro vytvoření překážky provozu, na zákonnost odtahu jeho vozidla by to nemělo žádný vliv, neboť odtah nepředstavuje sankci ve smyslu správního práva trestního, ale prostředek, jímž policie zajišťuje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Jinými slovy, při posuzování zákonnosti odtahu vozidla je zcela lhostejné, jaké důvody vedly řidiče k vytvoření odstraňované překážky provozu. Institut krajní nouze tedy soud na posuzovanou věc nemohl vůbec aplikovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

40. Soud je nadto přesvědčen, že situace, která nastala, byla řešitelná jinými způsoby. Neobstojí námitka, že by žalobce svým kolapsem za volantem mohl způsobit daleko závažnější následek. Pokud žalobci jeho zdravotní stav nedovoloval pokračovat v jízdě, mohl zajet na totéž místo a přivolat si Zdravotnickou záchrannou službu. Situace by pak byla zcela odlišná. Nic takového však žalobce neučinil – svou situaci vyřešil návštěvou toalety a poté, co se vrátil na místo a zjistil, že mu bylo vozidlo odtaheno, byl schopen fotograficky zdokumentovat sousední vozidla a následně odjet na odtahové parkoviště, kde si své vozidlo vyzvedl. Uvedené rozhodně nesvědčí o jeho kolapsu či hrozbě zásadního nebezpečí, které nemohl odvrátit jinak než porušením zákona při zaparkování svého vozidla.
41. Bez významu v tomto směru není ani skutečnost, že žalobce trpí chronickým střevním onemocněním dlouhodobě (sám jej označil za svůj letitý handicap). Svůj zdravotní stav tedy dobře zná, a ač jsou jednotlivé náhlé projevy jeho onemocnění nepředvídatelné, nepochybně ví, že se mohou kdykoliv objevit. Za této situace se soudu jeví žalobcova cesta autem v předvánočním shonu do centra Prahy bez adekvátních preventivních opatření jako poněkud krátkozraká. Soud si je vědom náročnosti dopadu onemocnění postihujících trávicí systém na život člověka, nicméně s každým onemocněním je třeba se naučit v rámci možností fungovat. Kvůli momentální zdravotní indispozici jednotlivce, kterou lze do jisté míry předvídat a která nemá život ohrožující povahu, není možné porušovat dopravní předpisy a ohrožovat bezpečnost a plynulost silniční dopravy.
42. Soud nepřehlédl, že žalobce na jednu stranu tvrdí, že akutní projev své choroby vyřešil dne 19. 12. 2023 využitím veřejné toalety, nicméně hrozbu kolapsu a svou okamžitou nevolnost v žalobě spojil s údajnou neprůchodností tlustého střeva. To je však zcela odlišné onemocnění s jinými příznaky, jehož podstata spočívá v tom, že u pacienta dochází k hromadění obsahu ve střevech, která se stávají částečně nebo zcela neprůchodnými. Imperativní stolice, kterou opakovaně argumentoval a lékařskými zprávami dokládal žalobce, k projevům tohoto onemocnění z povahy věci nepatří. Soud v této souvislosti opakuje, že není jeho úlohou hodnotit závažnost a povahu projevů žalobcovy choroby, nicméně nemůže přehlížet rozpory v žalobní argumentaci jen proto, že žalobcovy obtíže se promítají v osobní a značně choulostivé oblasti zdraví.
43. Soud s ohledem na výše uvedené činí dílčí závěr, že žalobcovo vozidlo zn. Smart tvořilo překážku provozu, a strážník P. M. při rozhodnutí o jeho odstranění zákon v žádném ohledu neporušil.
44. Námitka, že odstraňované vozidlo bylo viditelně označeno žalobcovým platným průkazem ZTP, na tomto závěru nemůže nic změnit. Je pravdou, že *„(s)myslem průkazu je především poskytnout jeho držiteli, resp. řidiči vozidla jeho držitele přepravujícího, určité výhody s cílem snížit dopady zdravotního postižení držitele průkazu. Sekundárním smyslem je upozornit ostatní účastníky provozu, že ve vztahu k vozidlu označenému tímto průkazem pro ně platí některé speciální povinnosti* [BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J. Zákon o silničním provozu: Komentář]. Tyto výhody ale nemohou být bezbřehé, naopak jsou zcela jasně vymezeny zákonem. Ustanovení § 67 odst. 5 zákona o silničním provozu opravňuje (mimo jiné) držitele průkazu ZTP v naléhavých případech a po nezbytně potřebnou dobu nerespektovat dopravní značení „zákaz stání“, ovšem za podmínky, že vozidlo nebude bránit plynulosti a bezpečnosti provozu. Žalobcovo vozidlo, jak bylo vysvětleno výše, bezpečnosti a plynulosti provozu bránilo, a nadto jej žalobce zaparkoval nepřipustně blízko přechodu pro chodce [§ 27 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu]. Zákonodárce zapověděl samotné (krátkodobé) zastavení v blízkosti přechodu pro chodce, a proto nepřichází do úvahy aplikace zvýhodnění

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

pro auta označená průkazem ZTP plynoucí z § 67 odst. 5 zákona o silničním provozu, které se týká toliko zákazu (déltrvajícího) *stání*. Odstavec 6 téhož ustanovení opravňuje vozidla označená průkazem ZTP v naléhavých případech vjet do zákazu vjezdu, odst. 7 pak do pěší zóny. Ani k jednomu v projednávané věci nedošlo a daná ustanovení, jichž se žalobce v žalobě dovolává, nelze na projednávanou situaci použít.

45. Pro posouzení věci je bezpředmětné, zda auta, která v rozhodné době stála na parkovacích místech vyhrazených pro invalidy před Obecním domem, byla označena platnou průkazkou ZTP, a stejně tak i to, jakým způsobem žalovaný systémově přistupuje k odstraňování vadně zaparkovaných aut. Žalobce mylně vyvozuje z případného (nadto ničím neprokázaného) závadného jednání jiných osob soukromého práva či žalované ospravedlnění toho, že on sám vytvořil překážku provozu. Vnímá-li žalobce toto soudní řízení jako „prosazení alespoň základního práva na důstojné stáří“ (jak uvedl v replice), je nutno jej upozornit, že tomu tak není. Předmětem soudního řízení je výlučně posouzení zákonnosti zásahu žalovaného spočívajícího v odstranění zaparkovaného vozidla žalobce realizovaného dne 19. 12. 2023. Zákonností jiných odtahů žalobcova vozidla realizovaných v minulosti se soud nezabýval. Pouze v obecné rovině soud dodává, že za součást práva na důstojné stáří rozhodně nepovažuje možnost seniorů parkovat na místech, kde to zákon zakazuje.
46. Žalobními tvrzeními, jimiž žalobce zpochybnil platnost průkazů ZTP umístěných v jiných autech, v nichž poukazoval na nízký počet parkovacích míst pro invalidy v Praze ve srovnání s jinými státy či namítal svou bezproblémovou celoživotní řidičskou praxi, se soud nezabýval, protože tato tvrzení nemohou mít na posouzení zákonnosti namítaného zásahu žádný vliv. Po správním soudu nelze požadovat, aby se věcně, podrobně a jednotlivě vypořádal i s těmi tvrzeními, která jsou z hlediska argumentace jeho rozhodnutí nepodstatná. V takovém případě postačí, vypořádá-li se soud s takovými tvrzeními dostatečným odůvodněním jejich nepodstatnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2005, č. j. 8 Aps 1/2005-82).
47. Lze uzavřít, že k namítanému zásahu žalovaného vůči žalobci sice došlo, nicméně tento zásah byl proveden v souladu se zákonem, protože vozidlo žalobce tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci. Soud proto žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
48. Žalobce nebyl v řízení úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. srpna 2024

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.